

MESTSKÁ ČASŤ BRATISLAVA-RUŽINOV

Materiál na rokovanie
Miestneho zastupiteľstva
mestskej časti Bratislava-Ružinov
dňa 23.02.2021

N á v r h

Riešenia obnovy historickej a pamiatkovej budovy bývalej Obcej radnice v Prievoze

Predkladateľ:
Mgr. Maroš Mačuha, PhD.
poslanec

Mgr. Michal Vicáň
poslanec

Materiál obsahuje:
1. Návrh uznesenia MZ
2. Dôvodovú správu

Bratislava, február 2021

Návrh uznesenia

Miestne zastupiteľstvo
mestskej časti Bratislava-Ružinov

A) ž i a d a

Starostu mestskej časti Bratislava – Ružinov Ing. Martina Chrena zabezpečiť pamiatkový výskum budovy bývalej Obecnej radnice v Prievoze pred začatím rekonštrukcie.

B) ž i a d a

Starostu mestskej časti Bratislava – Ružinov Ing. Martina Chrena pokračovať v plánovaní obnovy budovy a zabezpečiť architektonický projekt, vypracovanie realizačnej PD – projektovej dokumentácie na obnovu budovy a reštaurovanie pamiatkových hodnôt, súvisle nadväzujúc na výsledky zrealizovaného pamiatkového výskumu budovy bývalej Obecnej radnice v Prievoze.

C) ž i a d a

Starostu mestskej časti Bratislava – Ružinov Ing. Martina Chrena adresovať Pamiatkovému úradu Slovenskej republiky, so sídlom Cesta na Červený most 6, 814 06 Bratislava I podľa § 33 odseku 2 a 3 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov za **1.)** adresovať listinnú Žiadosť o vydanie rozhodnutia o zámere na reštaurovanie národnej kultúrnej pamiatky a za **2.)** adresovať listinnú Žiadosť o vydanie záväzného stanoviska o prípravnej / projektovej dokumentácii.

Dôvodová správa

Objekt bývalej Starej radnice v Prievoze je vzácna ukážka ranného stupňa funkcionalistickej architektúry z roku 1932 so sochárskou výzdobou Alojza Rigeleho a zároveň jedinečným odkazom na históriu Ružinova. Táto vzácna architektúra sa nachádza v katastrálnom území mesta Bratislava v Ružinove. Prievoz bola až do roku 1946 samostatná obec so silnou nemeckou menšinou. Chýbajúcu radnicu dal postaviť bývalý starosta a notár obce Prievoz Eduard Moller. Budova bola skolaudovaná a slávnostne ju dali do užívania v auguste 1932. Stavebnou súčasťou je tzv. notársky domček nadväzujúci na pôvodnú zástavbu. Radnicu postavili podľa projektu architektov Christiana Ludwiga a Augustína Danielisa. Budova stojí v susedstve ďalších dvoch národných kultúrnych pamiatok: požiarnej zbrojnice z roku 1923 (jedinej zachovanej z tohto obdobia v Bratislave, ktorá práve prechádza komplexnou rekonštrukciou a modernizáciou) a evanjelického kostola postaveného v kubistickom štýle z roku 1927.

Odkúpenie radnice schválilo miestne zastupiteľstvo v Ružinove už v roku 2018, avšak vzhľadom na komplikované vlastnícke vzťahy sa jej predaj uskutočnil až v roku 2020. V minulom roku sa k tejto téme vypracovali 2. série veľmi kvalitných ideových štúdií realizovateľnosti a využiteľnosti prostredníctvom spolupráce s Fakultou architektúry Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Prvá séria ideových štúdií bola zameraná hlavne na renováciu a obnovu interiérov objektu a jeho účelu využiteľnosti. Tieto návrhy boli v predošlom období prezentované vo vestibule miestneho úradu v Ružinove. Druhá séria ideových štúdií bola zameraná na objekt, budovu ako celok spolu s nadväzujúcou stavebnou súčasťou tzv. notárskeho domčeku. Výsledky týchto prác boli odovzdané MČ Ružinov v januári tohto roku a čoskoro budú prezentované verejnosti. Zámerom mestskej časti Bratislava – Ružinov je obnoviť budovu tak, aby mohla byť vrátená do užívania Ružinovčanom a aby poskytovala ďalšie služby verejnosti. Novým účelom obnovenej budovy môže byť napríklad aj absentujúca sobášna sieň v Ružinove, reprezentatívne kultúrne a eventové priestory, prezentačné priestory pre galérie, komunitné centrum, coworking, čajovňa a cukráreň, a v exteriérovej časti nové detské ihrisko, alebo oddychová relax zóna.

Obnova tejto budovy si bude vyžadovať komplexnú rekonštrukciu, čiže hĺbkovú obnovu, nakoľko jej aktuálny technický stav je už havarijný a vyžaduje si čo najrýchlejší zásah a intervenciu. Na objekte je v jednej časti prepadnutá strecha, čo závažným spôsobom degraduje a znehodnocuje stavbu ako celok.

Radnicu chceme obnoviť v súlade s jej historicko-architektonickou hodnotou a dať jej dôstojné využitie. Pre tento účel sme ju aj odkúpili a zachránili tak pred realizáciou projektu, ktorý by navždy poškodil hodnoty jej architektúry. V pôvodnom zámere vlastníkov sa uvažovalo o prestavbe na súkromné zdravotnícke stredisko.

Tieto hodnoty zistí a popíše pamiatkový výskum, ktorý zadáme renomovanému pamiatkarovi, špecialistovi na obdobie ranného funkcionalizmu.

V tejto veci sme už kontaktovali PhDr. Zuzanu Zvarovú z Mestského ústavu na ochranu pamiatok Bratislava, ktorá má na výskumy koncesiu a bohaté skúsenosti. Výskum bude podkladom pre výberové konanie na architektonický projekt, ako aj pre realizáciu rekonštrukcie.

Rovnako sme mali absolvovali osobné stretnutie s dočasne povereným generálnym riaditeľom Pamiatkového úradu SR p. PhDr. Radoslavom Ragačom, PhD, ako aj s riaditeľom Krajského pamiatkového úradu, pánom Ing. arch. Jánom Mackovičom. Vo veciach odborných ďalej úzko komunikujeme s ďalšími odborníkmi, ako napríklad aj s odborným garantom KPÚ Bratislava Mgr. Miroslavom Hrdinom, ktorý je zároveň správcom ochranného pamiatkového pásma v Prievoze.

Odborníci vyjadrili uspokojenie, že chceme radnicu citlivo obnoviť v historickom duchu a poskytnú plnú súčinnosť v procese obnovy budovy. Tá bude pri exteriéri samozrejme nutná aj zo zákona, nakoľko Rigeleho reliéfy na fasáde pamiatkovo chránené už sú.

Obrázok 1: Reliéfy na budove, ktoré už sú v súčasnosti národnou kultúrnou pamiatkou

Reliéf kosca od Alojza Rigeleho

Reliéf murára od Alojza Rigeleho

Reliéf kočiša od Alojza Rigeleho

Reliéf kováča od Alojza Rigeleho

Po hĺbkovej rekonštrukcii sa bude dať uvažovať radnicu zapísať nielen do zoznamu pamätihodností Hlavného mesta SR Bratislavy, ale aj medzi národné kultúrne pamiatky Slovenskej republiky.

Považujeme za veľmi dôležité postupovať obozretne a bezchybne nakoľko v minulosti už 15.3.2011 Najvyšší súd SR potvrdil rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 4.10.2010 a zrušil vyhlásenie bývalej Obcejnej radnice v Prievoze o národnej kultúrnej pamiatke, ktorým potvrdil predošlé konania na Krajskom súde v Bratislave a prvého rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu, ktoré bolo v časti vyhlásenia národnej kultúrnej pamiatky piatich reliéfov už právoplatné.

Cieľom tohto zámeru je plnohodnotne obnoviť budovu, zreštaurovať terajšie NKP v podobe 5-tich okrasných reliéfov, postupovať procesne správne s ohľadom na aktuálny stav objektu a následne v ďalšej fáze realizácie stavebného projektu sa opätovne pokúsiť o vyhlásenie tohto objektu za Národnú kultúrnu pamiatku Slovenskej republiky v Ružinove.

Obrázok 2: Pohľad na budovu v súčasnosti a v minulom storočí

Obrázok 3: Súčasný stav objektu a interiéru budovy bývalej Obcej radnice v Prievoze

Obrázok 4: Exteriér objektu v súčasnosti

Obrázok 5: Interiér objektu v súčasnosti

